

Dil ve Konuşma Bozukluğu

Fiziksel Düzenlemeye İlişkin Uyarlamalar
Eğitsel Düzenlemelere İlişkin Uyarlamalar
Sosyal Etkileşime İlişkin Uyarlamalar
Velilere Öneriler

2022

0 cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

TOPPOINT
Schreibwaren
BURO

Dil ve konuşma bozuklukları, kişinin konuşulanları anlama ve kendini ifade etme becerilerinden birinde ya da her ikisinde görülen sorunları ifade eder. Dil ve konuşmayla ilgili bozukluklar da birbirinden farklılık göstermektedir. Bir kişinin diğer kişileri anlamakta ve düşüncelerini anlaşılır, yapıcı düzgün cümlelerle paylaşmasında zorluk yaşamaması dil, bir kişinin sesleri net anlaşılır şekilde telaffuz edememesi, artikülasyonda sorun yaşamaması, ses düzeyinde sıkıntısı olması ya da konuşmayı akıcı olmayan bir hale getiren faktörlerin bulunması konuşma bozukluğunu bize göstermektedir.

Dil ve Konuşma Bozukluklarının Türleri

Ø GEÇİKMİŞ KONUŞMA: Çocuğunuzun konuşması yaşımdan beklenen düzeyden çok geri ya da konuşma gelişimi açısından çok yavaş seyrediyorsa gecikmiş konuşmadan söz edebiliriz.

Ø ARTİKÜLASYON BOZUKLUKLARI : Konuşma seslerinin üretiminin motor hareketlerini içerir. Artikülasyon sorunları, çocuğın belirli sesleri üretmekte güçlük çekmesi veya sesleri yanlış üretmesidir. Artikülasyon bozukluğunda birey konuştuğu dile ait bazı sesleri uygun şekilde üretemez; bu da konuşmanın başkaları tarafından anlaşılmasını etkiler. Artikülasyon bozukluğunda ,tek tek seslerin üretiminde sorunlar görülür. Örneğin /r/ yerine /y/, /ş/ yerine /s/, /k/ yerine /t/ söylemek gibi

Ø KEKEMELİK: Ses, hece, sözcük tekrarları, uzatmalar, duraklamalar,

Konuşmaya başlamada zorluk gibi belirtilerle konuşmanın akıcılığı ve ritminde meydana gelen bozukluklar "kekemelik" olarak tanımlanır. Kekemelik konuşmanın akışını bozan ve bireyler arası iletişimi etkileyen bir problemdir .Bir başka ifadeyle söylemek gerekirse konuşmanın doğal akışının bir biçimde kesintiye uğramasıdır.

Ø AFAZI: Beynin dil ve konuşmadan sorumlu bölgelerinin tümünde ya da bir kısmında görülen fiziksel hasar veya felç sonucu ortaya çıkan dil ve konuşma bozukluğudur.

Ø SES BOZUKLUĞU: Sesin bazı sebeplerden dolayı istenilen şekilde üretilmemesidir. Sesin şiddet perde ve rezonansında meydana gelen bozukluklardır. Ses şiddetinde düşüş, ses kalitesinin bozulması, nefes koordinasyonun sağlanamaması ses bozukluğu belirtileri arasında yer alır.

Ø MOTOR KONUŞMA BOZUKLUKLARI: Merkezi ve preferik sinir sisteminin hasara uğraması sonucu ortaya çıkan konuşma bozuklukları olarak tanımlanabilir. Dizartri ve apraksi olarak ikiye ayrılır.

Ø YUTMA BOZUKLUKLARI: Çoğunlukla nörolojik bir nedene bağlı olarak gelişen ve yutmanın değişik aşamalarında görülen yutma güçlüğüdür.

Ø İŞİTME KAYBINA BAĞLI DİL VE KONUŞMA BOZUKLUKLARI: İşitme kaybı olan çocuklarda alıcı ve ifade edici dil becerilerinde gecikmeler olur. İşitme kaybı olan çocuğun kelime hazinesi normal işitenlere göre daha yavaş gelişir.

Ø OTİZME BAĞLI DİL VE KONUŞMA

BOZUKLUKLARI: Otizmli çocuklar konuşma becerisi kazanmada yaşitlarına göre yavaş ilerler veya hiç konuşmazlar. Hatta bazılarında kısıtlı da olsa sahip olunan dil becerileri sonradan gerileyebilir.

Ø GELİŞİMSEL DİL BOZUKLUĞU: Gelişimsel Dil Bozukluğu (GDB), literatürde Özgül Dil Bozukluğu olarak da tanımlanan, diğer biyomedikal koşullarla açıklanamayan ve 'dili öğrenme ya da kullanma' alanlarında ortaya çıkan problemlerle karakterize bir bozukluktur. İletişim kurmak için söyleneni anlama ya da söylemek istediklerimizi bir forma sokabilmeye ihtiyaç duyarız. GDB ise bu iki temel alanda çocukların karşılaştıkları güçlüklerle şekillenen ve daha öncesinde yaşanan bir 'Gecikmiş Konuşma' durumundan sonra beklenen sığramayı yaşayıp akranlarına yetişemeyen çocuklarda gözlemlenen bir bozukluktur.

Nasıl Fark Edilir?

- Sesleri atarlar ya da düşürürler.
Örneğin; "Kapi" yerine "api"
- Kelimenin yanına aynı sesi ya da farklı bir sesi ekleyip çıkarabilirler. Örneğin; "saat" yerine "sahat"
- Kelime içindeki bir sesi farklı bir ses ekleyerek çıkartarak söyleyebilirler.
Örneğin; "araba" yerine "ayaba"
- Sesleri uzatabilirler. Örneği; "a-a-a-amca"
- Kelime ve heceleri tekrar edebilirler.
Örneğin; "o-ol-maz"
- Konuşurken istenmeyen jest ve mimikleri kullanabilirler.
- Kelimeleri değişik şekilde vurgulayabilirler.
- Konuşmaları kısıtlı ve sözcük dağarcıkları sınırlı olabilir.
- İsteklerini ve duygularını nesnelere vurarak, çarparak gösterebilirler.
- Konuşma sesi gür ya da zayıf çıkabilir.
- Ses tonları farklı olabilir.
- İsteklerini anlatmak yerine jest, mimik ya da başka türlü işaretleri kullanabilirler.
- Konuşma sesi tiz ya da pes çıkabilir.

Fiziksel Düzenlemeye ilişkin uyarlamalar

- Bireysel farklılıkları göz önüne alan tutarlı ve özünde sevgi olan bir okul ortamı sağlanmalıdır.
- Öncelikle eğitimin niteliğini ve verimliliğini arttıran okul iklimine yani psikolojik ortama önem verilmelidir.
- Sınıfta görsel-işitsel araç ve gereçler kullanılmalı, uzman kişilerden yararlanılmalıdır.
- Öğrenci için okuldaki sınıf mevcutlarında gerekli düzenlemeler yapılmalıdır..
- Öğretmen ve konuşmacıyı en iyi görebileceği, duyabileceği yere oturtulmalıdır.

Eğitsel Düzenlemelere İlişkin Uyarlamalar

- Hatalı çıkan sesleri hemen düzeltmek, uyarlamak ve suçlamaktan kaçınılmalıdır.
- Öğrenci mutlaka dinlenmeli, dinlendiği hissettirilmelidir.
- Doğru model olunmalıdır.
- Doğal ve hecelemeden konuşulmalıdır.
- Öğrencinin konuşmaları taklit edilmemelidir.
- Öğrencinin konuşmak için gösterdiği çaba ödüllendirilmelidir.
- Ona sorulan soruları başkasının cevaplamasına izin verilmemelidir.
- Aile ziyaretleri yapıp, aile ile iş birliği yapılmalıdır.
- Gerektiğinde uzmanlardan destek alınmalıdır.
- Öğrenci "sarı güneş" dediğinde "evet, sarı güneş, büyük sarı güneş bizi ısıtıyor" şeklinde tekrarlarken doğru geri dönüt verilmelidir.
- Sınıf içi gösteriler, yaratıcı drama etkinlikleri, gözlem, deney, örnek olay, model olma, soru-cevap gibi yöntemlere yer verilmelidir.
- Sosyal ve kültürel etkinliklerde dil ve konuşma gücü olan öğrencinin performansı ve yetenekleri doğrultusunda görev ve sorumluluk almasına önem verilmelidir.
- Öğrencinin arkadaşlık ve grup ilişkileri gözlenmeli, gerekirse eğitsel çalışmalarla desteklenerek gerekli önlemler alınmalıdır.

Sosyal Etkileşime İlişkin Uyarlamalar

- Dil ve konuşma güçlüğü yaşayan birey ile göz göze iletişim kurmaya özen gösterilmelidir.
- Yüzümüz bireye dönük olmalı, konuşulunun duyulduğundan emin olunmalıdır.
- Konuşmanın akışına uygun, anlamlı güçlendiren jest ve mimikler kullanılmalıdır. Ancak abartılı jest ve mimiklerden kaçınılmalıdır.
- Uzun ve devrik cümleler yerine kısa, basit ve kurallı cümleler tercih edilmelidir. Abartılı dudak hareketlerinden kaçınılmalıdır.
- Sözcükler hecelemeden verilmelidir.
- Bireyin sözü kesilmemeli, konuşması için fırsat verilmelidir.

Velilere Öneriler:

- Anlaşılabilir telaffuz ile konuşulmalıdır.
- Sabır ve ilgi ile dinlenilmelidir.
- İyi bir model olmak için açık, yavaş, anlaşılabilir konuşulmalıdır.
- Konuşurken beden dilini ifade eden mimikler kullanılmalıdır.
- Oyun oynayarak konuşmaya uygun ortamlar yaratılmalıdır.
- Çocuğun duyabileceği ortamlarda konuşma bozukluğu hakkında bir başkası ile konuşulmamalıdır.
- Dil bağı olan çocuklar doktora götürülerek tedavileri yaptırılmalıdır.
- Küçük yaşlardan itibaren resimli kitaplarla çocuk konuşturulmaya teşvik edilmelidir.
- Anlatırken konuşması kesilmemeli, hatası düzeltilmemeli ve hevesi kırılmamalıdır.
- Çocuk konuşması hakkında eleştirilmemelidir.
- Çocuktan her zaman mükemmel olması beklenmemelidir.
- Küçük yaştaki çocuklara mümkün olduğunca televizyon izletilmemelidir.
- Bebeksi konuşmalar pekiştirilmemelidir.
- Konuşurken onun yerine cümle tamamlanmamalı ya da konuşması kesilmemelidir.
- Konuşmasına ilişkin yaşanan kaygı çocuğa yansıtılmamalıdır.
- Evde farklı şive ve lehçelerle konuşulmamalıdır.

**GÜMÜŞHANE REHBERLİK VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ**

**ADRES: İNÖNÜ MAHALLESİ AYDIN
DOĞAN KÜME EVLER NO: 32/3
MERKEZ / GÜMÜŞHANE**

**Telefon : 0 (456) 213 43 47
Faks : 0 (456) 213 25 73
E-posta : 254496@meb.k12.tr**

@gumushaneram

gumushaneram

İŞİMİZ GÜCÜMÜZ İNSAN